

Cevap Anahtarı

1) a) S_n de çift permütasyonların kümesi A_n olmak üzere $A_n \leq S_n$ olduğunu gösterelim.

Birim permütasyon I , çift olduğundan $I \in A_n$ dir yani $A_n \neq \emptyset$. Ayrıca tanımı gereği $A_n \subseteq S_n$ dir.

$\forall f, g \in A_n$ iken f ve g çift sayıda ikili deurm çarpımı olduğundan fg de çift sayıda ikili deurm çarpımı olur. O halde $fg \in A_n$ dir. Bu durumda A_n sonlu S_n grubunun çarpımsal kapalı bir alt kümesidir ilgili teoreme göre $A_n \leq S_n$ dir.

b) S_6 da $\alpha = (4\ 6)(1\ 5)(1\ 2)(1\ 3)$ verilsin

$\alpha = (1\ 3\ 2\ 5)(4\ 6)$ olarak ayrık deurmleme ayılır. O halde α 'nın mertebesi $\text{ekok}(4, 2) = 4$ dir.

$$M(\alpha) = \{ \beta \in S_6 \mid \beta \alpha \beta^{-1} = \alpha \}$$

$$\begin{aligned} \beta(\alpha)\beta^{-1} = \alpha &\Rightarrow (\beta(1)\beta(3)\beta(2)\beta(5))(\beta(4)\beta(6)) = (1\ 3\ 2\ 5)(4\ 6) \\ &= (1\ 3\ 2\ 5)(6\ 4) \\ &= (3\ 2\ 5\ 1)(4\ 6) \\ &= (3\ 2\ 5\ 1)(6\ 4) \\ &= (2\ 5\ 1\ 3)(4\ 6) \\ &= (2\ 5\ 1\ 3)(6\ 4) \\ &= (5\ 1\ 3\ 2)(4\ 6) \\ &= (5\ 1\ 3\ 2)(6\ 4) \end{aligned}$$

$M(\alpha) = \{ I, (4\ 6), (1\ 3\ 2\ 5), (1\ 3\ 2\ 5)(4\ 6), (1\ 2)(3\ 5), (1\ 2)(3\ 5)(4\ 6), (1\ 5\ 2\ 3), (1\ 5\ 2\ 3)(4\ 6) \}$ 8 elementli olarak bulunur.

2) $f: K \rightarrow KL/L$ dönüşümünü $\forall k \in K$ için

$f(k) = kL = KL$ ile tanımlayalım.

Kapalılık: $\forall k \in K$ için $f(k) = kL \in KL/L$ olup f kapalıdır.

İyi tanımlılık: $\forall k_1, k_2 \in K$ için $k_1 = k_2$ olsun. $f(k_1) = k_1L = k_2L = f(k_2)$ olup

f iyi tanımlıdır. O halde f bir fonksiyondur.

Homomorfizma: $\forall k_1, k_2 \in K$ için $f(k_1 k_2) = (k_1 k_2)L$
 $= (k_1 L)(k_2 L)$
 $= f(k_1) f(k_2)$ olup.

f homomorfizmadır.

Örtenlik: $\forall kL \in KL/L$ için $k \in K$ olup $\forall kL = kL \in KL/L$ için

$f(k) = kL$ or $\exists k \in K$ olduğundan f örtendir.

1. izomorfizma (Homomorfizma) teoremine göre

$$K / \ker f \cong KL/L \quad \text{elde edilen O halde } \ker f = \{ \}$$

bulalım.

$$\begin{aligned} \ker f &= \{ k \in K \mid f(k) = 0_{KL/L} \} \\ &= \{ k \in K \mid kL = L \} \\ &= \{ k \in K \mid k \in L \} \\ &= \{ k \in K \mid k \in K \cap L \} = K \cap L \text{ olup} \end{aligned}$$

$$K / K \cap L \cong KL/L \quad \text{elde edilen}$$

3) a) $\forall n \in \mathbb{Z}^+$ için $4^{3n+1} + 13^{n+1} = (4^3)^n \cdot 4 + 13^n \cdot 13$ olup

$4^3 \equiv 13 \pmod{17}$ olduğundan

$$4^{3n+1} + 13^{n+1} \equiv 13^n \cdot 4 + 13^n \cdot 13 \pmod{17}$$

$$4^{3n+1} + 13^{n+1} \equiv 13^n (4 + 13) \pmod{17}$$

$$4^{3n+1} + 13^{n+1} \equiv 13^n \cdot 17 \pmod{17}$$

$$4^{3n+1} + 13^{n+1} \equiv 0 \pmod{17} \text{ olduğundan}$$

$4^{3n+1} + 13^{n+1}$, 17 ile tam bölünür çünkü kalan 0

olur.

$$3 b) \mathbb{Z}/3\mathbb{Z} = \{a+3\mathbb{Z} \mid a \in \mathbb{Z}\} = \{0+3\mathbb{Z}, 1+3\mathbb{Z}, 2+3\mathbb{Z}\}$$

$$\mathbb{Z}/6\mathbb{Z} = \{a+6\mathbb{Z} \mid a \in \mathbb{Z}\} = \{0+6\mathbb{Z}, 1+6\mathbb{Z}, 2+6\mathbb{Z}, 3+6\mathbb{Z}, 4+6\mathbb{Z}, 5+6\mathbb{Z}\}$$

$$\mathbb{Z}/6\mathbb{Z} = \{a+3\mathbb{Z}/6\mathbb{Z} \mid a \in \mathbb{Z}/6\mathbb{Z}\}$$

$$\mathbb{Z}/6\mathbb{Z} = \{0+3\mathbb{Z}/6\mathbb{Z}, 1+3\mathbb{Z}/6\mathbb{Z}, 2+3\mathbb{Z}/6\mathbb{Z}\}$$

Çünkü $\mathbb{Z}/3\mathbb{Z} = \{a+3\mathbb{Z} \mid a \in \mathbb{Z}\} = \{0+3\mathbb{Z}, 1+3\mathbb{Z}\}$ olur.

4) a) $f: (\mathbb{G}/H, +) \rightarrow (\mathbb{G}/M, +)$ dönüşümünü

$\forall a+H \in \mathbb{G}/H$ için $f(a+H) = a+M$ ile tanımlayalım.

Kapalılık: $\forall a+H \in \mathbb{G}/H \Rightarrow a \in \mathbb{G} \Rightarrow a+M \in \mathbb{G}/M$ olup f kapalıdır.

İyi tanımlılık: $\forall a_1+H, a_2+H \in \mathbb{G}/H$ için $a_1+H = a_2+H$ olsun.

$$a_1+H = a_2+H \Rightarrow a_1 - a_2 \in H$$

$$\stackrel{H \subseteq M}{\Rightarrow} a_1 - a_2 \in M$$

$$\Rightarrow a_1+M = a_2+M$$

$$\Rightarrow f(a_1+H) = f(a_2+H) \text{ olup } f \text{ iyi tanımlıdır.}$$

Homomorfizm: $\forall a_1+H, a_2+H \in \mathbb{G}/H$ için

$$f((a_1+H) + (a_2+H)) = f((a_1+a_2)+H)$$

$$= (a_1+a_2)+M$$

$$= (a_1+M) + (a_2+M)$$

$$= f(a_1+H) + f(a_2+H) \text{ olup } f$$

homomorfizmadır.

$$4)b) \mathbb{Z}_{25}^* = \{1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24\}$$

olup 20 elemanlıdır. Öncelikle üreteçlerine bakalım.

$1^1 = 1$	$2^1 = 2$	$2^{14} = 9$
$1^2 = 1$	$2^2 = 4$	$2^{15} = 18$
	$2^3 = 8$	$2^{16} = 11$
	$2^4 = 16$	$2^{17} = 22$
	$2^5 = 7$	$2^{18} = 19$
	$2^6 = 14$	$2^{19} = 13$
	$2^7 = 3$	$2^{20} = 1$
	$2^8 = 6$	
	$2^9 = 12$	$o(2) = 20$ olup
	$2^{10} = 24$	2 üretti.
	$2^{11} = 23$	
	$2^{12} = 21$	$\mathbb{Z}_{25}^* = \langle 2 \rangle$ ise $\mathbb{Z}_{25}^*$ devirlidir.
	$2^{13} = 17$	

5) G bir grup, $H \leq G$ olsun.

$$N(H) = \{g \in G \mid gHg^{-1} = H\}$$
 ile tanımlanır.

Şimdi de $H \trianglelefteq N(H)$ 'a bakalım. Öncelikle

• $H \leq N(H)$ olur mu?

$H \leq G$ olduğu bilindiğine göre $H \leq N(H)$ olduğu gösterilirse $H \leq N(H)$ bulunmuş olur. O halde keyfi bir $h \in H$ alalım. $H \leq G$ old. $h \in G$ ve $h^{-1} \in H$ olup $hH = H$ ve dolayısıyla $hHh^{-1} = H$ olup $h \in N(H)$ bulunur. Yani $H \leq N(H)$ olup $H \trianglelefteq N(H)$ dir.

• Şimdi de $H \trianglelefteq N(H)$ olur mu?

$\forall g \in N(H)$, $\forall h \in H$ için $ghg^{-1} \in H$ olur mu? Anastrofalm $g \in N(H) \Rightarrow gHg^{-1} = H \Rightarrow \forall h \in H$ için $ghg^{-1} \in H$ olduğu açıktır. O halde $H \trianglelefteq N(H)$ bulunur.